Pasi Rantahalvari,
Neuvotteleva virkamies
Työ- ja elinkeinoministeriö
27.2.2024

E 58/2023 vp Valtioneuvoston selvitys: Suomen avaintavoitteet EU-vaalikaudelle 2024-2029 – EU-rahoitus, rakennerahastot, koheesiopolitiikan kehittäminen

Valtioneuvoston linjauksen mukaan EU-budjetin taso tulee säilyttää kohtuullisena välttäen Suomen nettomaksuosuuden kasvua.

Valtioneuvosto ei ole vielä linjannut kantoja tulevan koheesiopolitiikan rahoitustasoon, kehittämiseen tai suuntaamiseen Euroopan itäisten ulkorajojen merkityksen painottamista lukuun ottamatta.

Suomen mukaan seuraavalla rahoituskehyskaudella varoja tulee suunnata entistä enemmän tutkimusta, innovaatioita ja osaamista sekä digitalisaatiota ja puhdasta siirtymää edistäviin toimiin.

Euroopan komission tulee antaa ehdotus EU:n monivuotisesta rahoituskehyksestä viimeistään 1.7.2025, jonka jälkeen komissio valmistelee ehdotuksen koheesiopolitiikan lainsäädäntöpaketista. Komission viestien ja eri lähteistä saatujen tietojen perusteella koheesiopolitiikan uudistamiselle on suuret paineet.

Valtioneuvosto on tähän mennessä linjannut, että modernisoitaessa koheesiopolitiikkaa ja sen varojenjakokriteerejä tulisi entisestään painottaa Euroopan unionin ulkoraja-alueiden merkitystä ja niiden toimintaedellytyksiä sekä koheesiovarojen jakautumista vaikuttavasti. Nykyisessä geopoliittisessa tilanteessa Suomi korostaa etenkin Itä- ja Pohjois-Suomen merkitystä koko Euroopan turvallisuudelle.

Suomelle on erityisen tärkeää oikeusvaltioperiaatteen vahvistaminen sitomalla EU:n budjettirahoitus oikeusvaltion kunnioitukseen, väärinkäytön vastaisiin toimiin sekä korruption ehkäisyyn.

Komission tulevissa lainsäädäntöehdotuksissa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, ettei niillä luoda tarpeetonta hallinnollista taakkaa tai liiallisen yksityiskohtaisia velvoitteita. Valtioneuvosto korostaa myös kansallisen osarahoituksen merkitystä osana EU-rahoituksen toimeenpanoa.

Suomi tähdentää myös, että reilu kilpailu ja toimivat sisämarkkinat ovat edellytyksiä koheesiovarojen tehokkaalle käytölle ja vaikuttavuudelle